

Algemene Beschouwing Kadernota 2022

'Snoeien om te Bloeien'

Weert, 8 juli 2021

Vandaag bespreekt de gemeenteraad de Kadernota 2022. Allereerst wil de VVD het college complimenteren met de opzet van de Kadernota. Het is een duidelijk en goed leesbaar document op hoofdlijnen. Maar eerst een terugblik. Te beginnen met Corona.

Corona

De wereldwijde Coronapandemie houdt onze samenleving nu al bijna anderhalf jaar in de greep. Ook in Weert zijn de gevolgen van deze crisis ingrijpend voor mensen in de persoonlijke, sociale en economische sfeer. Vaccinaties lijken de weg uit de crisis te zijn. Het aantal besmettingen in Weert ligt inmiddels vrijwel op nul, en de afgelopen twee weken zijn geen Weertenaren meer met een Coronabesmetting opgenomen in het ziekenhuis. Dit soort cijfers zijn heel positief. Langzamerhand kunnen we ons gewone leven oppakken. Het einde van deze crisis lijkt eindelijk in zicht. Maar toch zijn er onzekerheden, zoals rondom de Deltavariant. We moeten waakzaam blijven.

Gemeentefinanciën

Waar we ook waakzaam moeten blijven is bij de financiën van de gemeente Weert. In het afgelopen jaar werd bekend dat de financiële situatie van onze gemeente in moeilijkheden verkeert. Voor ons als VVD was dit geen verrassing. Wij hebben al vaker gewezen op de onbalans tussen structurele ontvangsten en uitgaven. Er moesten en moeten keuzes worden gemaakt. Daarom zijn raad en college dit voorjaar een traject met elkaar gestart om de begroting voor 2022 en de jaren daarna structureel sluitend te krijgen. De Kadernota 2022 die vandaag voorligt is een eerste aanzet voor het maken deze keuzes.

Keuzes van het college

De Kadernota geeft duidelijk antwoord op de vraag hoe het college de taakstelling wil invullen. De richting is helder. Het college kiest overduidelijk wél voor bezuinigingen op gemeentelijke accommodaties, professionele instellingen, vrijwilligersorganisaties en armoedebeleid. Het college kiest daarentegen niet of nauwelijks te bezuinigen op onderwijs-, cultuur- of duurzaamheidsbeleid, economisch beleid, stadspromotie of regionale samenwerking. Ook wordt bewust gekozen om niet het mes te zetten in de eigen gemeentelijke organisatie. Waar duidelijk wél voor wordt gekozen: enorme verhogingen van de OZB voor niet-woningen en woningen, parkeertarieven en de toeristenbelasting. Het college heeft zijn werk gedaan. Eindelijk is duidelijk geworden waar het volgens het college 'wel wat minder kan', zonder dat onomkeerbare besluiten worden genomen, zo vlak voor het einde van deze bestuursperiode. Dat is immers de insteek van het college.

Vergeet de details niet

Nu de kadernota is gepresenteerd, kan bij sommigen een gevoel van opluchting opkomen. De keuzes zijn immers gemaakt. Daarmee lijkt een ernstige crisis in de gemeentefinanciën afgewend. Maar is dat ook zo? Net als bij de Coronacrisis zijn er ook bij de gemeentefinanciën nog veel onzekerheden. Bovendien geldt: de details moeten nog worden uitgewerkt. Daarbij is het Engelse spreekwoord van toepassing: *'the devil is in the details'*. De uitwerking volgt nog, en de échte keuzes worden pas gemaakt in aanloop naar de begroting voor 2023. Het college kiest er bewust voor om het pakket in 2022 alleen te laten bestaan uit incidentele bezuinigingen en vooral enorme lastenverhogingen. Dat is uiteraard de eenvoudigste en meest haalbare optie.

Echter, de VVD weet uit het verleden dat ook de gemeenteraad soms buigt voor druk van buiten, en dat het denkbaar is dat de bezuinigingen nog worden afgezwakt. Behalve natuurlijk de lastenverhogingen: die blijven meestal wel in stand. Daardoor blijft het mogelijk dat de gemeente bepaalde niet-wettelijke taken blijft uitvoeren.

Keuzes van de Weerter VVD

(1) Minder lastenverhogingen

De Weerter VVD vindt de voorgestelde lastenverhogingen onacceptabel. In het jaar 2022 bestaat het voorgestelde pakket voor 75% uit lastenverhogingen. Dit aandeel neemt af, maar zelfs in 2025 ligt het aandeel van de lastenverhogingen op 45%. Wat de VVD betreft is het oneerlijk dat de gemeentelijke belastingen voor inwoners, bedrijven, verenigingen en instellingen enorm moeten stijgen, omdat de gemeente de uitgaven niet in bedwang kan houden. De VVD gaat ervan uit dat 'meevallers' die opkomen vóór de begroting worden ingezet om de balans tussen lastenverhogingen en bezuinigingen terug te brengen.

(2) Extra ruimte voor nieuw beleid

Verder is de VVD teleurgesteld dat geen extra ruimte voor nieuw beleid is opgenomen. Het college kiest ervoor om alleen het bestaande prioriteitenbudget te handhaven, en geen extra ruimte te creëren in de aankomende bestuursperiode. De VVD vindt dat een verkeerde keuze, omdat hierdoor mogelijk de komende jaren wederom financiële keuzes moeten worden gemaakt. Het college vindt dit kennelijk acceptabel, en handelt daarmee in strijd met de motie over 'ruimte voor nieuw beleid' die de raad heeft aangenomen tijdens de afgelopen begrotingsbehandeling.

(3) Terugkeren naar de kerntaken

Wat de VVD betreft is het tijd om echt te 'snoeien om te bloeien'. Daarbij hebben we het niet over hier en daar met tegenzin wat blaadjes afknippen. Nee, je moet af en toe écht ruimte maken in het bladerdak, zodat er weer zon schijnt op de bodem, en nieuwe planten kunnen groeien. Dit betekent dat de gemeente afscheid moet nemen van sommige 'oude' zaken, om ruimte te maken voor 'nieuw' beleid. Oud voor nieuw. Langzamerhand raakt dit principe steeds meer ingeburgerd. Het wordt tijd om dit ook op grotere schaal in te zetten. Het mag duidelijk zijn: de VVD vindt dat de voorgestelde bezuinigingen niet ver genoeg gaan. Er liggen nog genoeg kansen om te besparen op niet-wettelijke uitgaven en subsidies, zoals bij cultuur, welzijnswerk, armoedebeleid en minimaregelingen. Wij zijn ervan overtuigd dat er veel mooie initiatieven ontstaan als de gemeente een stap terug doet. De gemeente moet grondig heroverwegen of taken echt behoren tot de gemeentelijke kerntaken. De VVD kan niet uitleggen aan inwoners, bedrijven en verenigingen dat de lastenverhogingen met ingang van 1 januari 2022 ingaan, terwijl de gemeente zelf pas in 2023 start met de meeste bezuinigingen.

Tot slot

Deze bestuursperiode is bijna ten einde. De VVD wil verantwoordelijkheid nemen om moeilijke keuzes te maken: écht snoeien om te bloeien. Wij liberalen zijn optimistisch over de toekomst. We willen graag meewerken aan een financieel gezonde gemeente, die klaar is om uitdagingen in de toekomst aan te pakken. Samen bouwen wij aan een stad waarin het fijn blijft om in te wonen, werken en recreëren.